

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права і процесу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

«Виробнича практика»

підготовки бакалавра
спеціальності 262 Правоохоронна діяльність
освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність»

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Виробнича практика» бакалавра, галузі знань 26 Цивільна безпека, спеціальності 262 Правоохоронна діяльність, за освітньою програмою «Правоохоронна діяльність».

Розробник: Назарук О.І., к.ю.н., доц, доцент кафедри кримінального правосуддя і правоохоронної діяльності; Чупринський Б. О., к.ю.н., доцент, доцент кафедри кримінального правосуддя і правоохоронної діяльності; Карпінська Н.В., д.ю.н., проф., професор кафедри кримінального правосуддя і правоохоронної діяльності.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (к.ю.н., доц. Фідря Ю. О.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності (протокол № 01 від 28.08.2025 р.)

Завідувач кафедри: (Фідря Ю.О.)

**©Назарук О. І., Чупринський Б. О.,
Карпінська Н. В., 2025**

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань 26 Цивільна безпека, спеціальність 262 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність», освітній рівень – бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 360/12		Рік навчання II -III
		Семестр 4-5
		Кількість годин : 360
		Тривалість: 7 тижнів
		Самостійна робота 338 год.
		Консультації 22 год.
Мова навчання		українська
		Форма контролю: залік

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань 26 Цивільна безпека, спеціальність 262 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність», освітній рівень – бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 360/12		Рік навчання II-III
		Семестр 4-5
		Кількість годин : 360
		Тривалість: 4 тижні
		Самостійна робота 316 год.
		Консультації 44 год.
Мова викладання		українська
		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

ППП: Назарук Олена Ігорівна

Науковий ступінь: кандидат юридичних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності

Контактна інформація: 0955898888, olenka_naz@ukr.net

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

Дні консультацій до дисципліни: відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі (каб. В-225).

ППП: Чупринський Борис Олександрович

Науковий ступінь: кандидат юридичних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності

Контактна інформація: 0957815053, b.chuprinskij@ukr.net

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

Дні консультацій до дисципліни: відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі (каб. В-225).

ППП: Карпінська Наталія Володимирівна

Науковий ступінь: доктор юридичних наук

Вчене звання: професор

Посада: професор кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності

Контактна інформація: 0506856945, n.karpinska@ukr.net

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

Дні консультацій до дисципліни: відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі (каб. В-225).

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація до освітнього компонента.

«Виробнича практика» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 262 Правоохоронна діяльність, загальні питання організації якої, проведення і підведення підсумків в Університеті визначені у Положенні про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (Протокол № 11 Вченої ради від 29.08.2024 р. https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/11/2024-%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83-1.pdf).

Зміст і порядок проведення виробничої практики визначається Силабусом ОК «Виробнича практика».

Відповідно до Навчального плану підготовки бакалавра спеціальності 262 Правоохоронна діяльність виробнича практика організовується на другому та третьому році навчання (4 та 5 семестри) для денної та заочної форми.

До початку проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти вже опановують базові теоретичні та прикладні освітні компоненти, що формують фундаментальні уявлення про право, державу та професійну діяльність правоохоронців, зокрема: теорію держави і права, історію держави і права України, систему судових та правоохоронних органів, конституційне та адміністративне право, кримінальне право, етичні основи правоохоронної діяльності, психологічну та спеціальну фізичну підготовку, домедичну підготовку, інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності, загальновійськову підготовку, основи запобігання та протидії насильству, тощо.

Також, здобувачами освіти в межах навчальної (ознайомчої) практики відбулось ознайомлення з реальними умовами функціонування правоохоронних органів, особливостями організації їх діяльності, нормативно-правового регулювання, внутрішнього розпорядку, професійної комунікації та етичних стандартів та сформовано

розуміння логіки правоохоронної діяльності, ролі окремих структурних підрозділів, а також усвідомлення вимог до професійної поведінки та відповідальності правоохоронця.

2. Пререквізити/Постреквізити

ОК «Виробнича практика» базується на знаннях, уміннях та навичках, отриманих здобувачами освіти після опанування таких ОК як : «Історія держави і права України», «Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності», «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Судові та правоохоронні органи», «Психологічна підготовка правоохоронців», «Етичні основи правоохоронної діяльності», «Кримінальне право», «Адміністративне право», «Запобігання та протидія домашньому насильству», «Міжнародно-правові засади міграційної політики» та ОК «Навчальна (ознайомча практика)» і ін.

ОК «Виробнича практика» є основою для опанування таких ОК як : «Основи оперативно-розшукової діяльності», «Криміналістика», «Складання процесуальних документів: практикум» та інші.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою ОК «Виробнича практика» є формування та закріплення у здобувачів вищої освіти інтегральних, загальних (ЗК) і спеціальних (СК) компетентностей у сфері правоохоронної діяльності шляхом застосування набутих теоретичних знань у реальних умовах функціонування правоохоронних органів; набуття практичного досвіду виконання службових (посадових) обов'язків; формування професійного мислення, правосвідомості, відповідальності, доброчесності та готовності до забезпечення законності, правопорядку, публічної безпеки, захисту прав і свобод людини і громадянина, а також до вживання ефективних заходів у сфері ювенальної превенції та протидії насильству щодо дітей, з використанням ювенально орієнтованих підходів і практик у діяльності правоохоронних органів.

Для досягнення зазначеної мети виробничої практики передбачено виконання таких основних завдань:

- закріплення та практичне застосування теоретичних знань у сфері правоохоронної діяльності для формування професійних компетентностей щодо функцій і механізмів реалізації державних повноважень (СК1–СК6, РН1–РН4);
- розвиток умінь правового аналізу та формулювання обґрунтованих висновків через визначення юридично значущих фактів, систематизацію інформації та оцінку причинно-наслідкових зв'язків, що сприяє здобуттю компетентностей у сфері прийняття рішень та кваліфікації правопорушень (СК3–СК5, СК10–СК11, РН4, РН10, РН13);
- формування навичок забезпечення законності, публічної безпеки та правопорядку на основі моделювання та виконання практичних завдань, що сприяє розвитку компетентностей із протидії кримінальним та адміністративним загрозам (СК6–СК9, СК12–СК14, РН16, РН17);
- оволодіння навичками використання сучасних технічних засобів та інформаційно-аналітичних систем для виконання завдань у сфері захисту прав, власності та безпеки, що сприяє формуванню компетентностей у застосуванні технологій і технічних засобів (СК8, СК16, СК17, РН9, РН18, РН21);
- розвиток навичок підготовки та оформлення процесуальних і службових документів, складання звітів і ведення діловодства відповідно до стандартів доброчесності та етики, що сприяє здобуттю компетентностей у професійній комунікації та дотриманні норм етики (СК4, РН5, РН6, РН13);
- формування компетентностей у міжособистісній та професійній комунікації, зокрема взаємодії з працівниками правоохоронних органів, іншими суб'єктами безпеки і оборони та громадянами, для ефективного виконання службових завдань (ЗК9, СК19, РН2, РН7);

- розвиток здатності адаптуватися та діяти в умовах підвищеного фізичного, психологічного та оперативного навантаження, що забезпечує формування компетентностей у прийнятті рішень і застосуванні превентивних та силових заходів (ЗК7, СК7, СК14, РН12, РН16);
- здобуття компетентностей у сфері ювенальної превенції та протидії насильству щодо дітей, через практичне ознайомлення з ювенально орієнтованими підходами та реалізацією превентивних заходів у контексті професійної підготовки (СК21, РН24);
- здобуття компетентностей у сфері міграційних процесів та запобіганні і протидії торгівлі людьми, нелегальній міграції та іншим порушенням міграційного законодавства шляхом аналізу аналізміграційної ситуації, набуття компетентностей з виявлення порушення міграційного законодавства та застосування заходів щодо їх запобігання та протидії (СК20, РН23);
- формування умінь до саморозвитку та безперервного підвищення професійної майстерності, шляхом аналізу новітніх методик, вивчення передового досвіду та використання сучасних інформаційних ресурсів для набуття компетентностей у сфері професійного зростання (ЗК5, ЗК11, РН14, РН15).

4. Результати навчання (Компетентності)

У результаті опанування ОК «Виробнича практика» у здобувачів освіти повинен бути сформований відповідний набір загальних та спеціальних компетентностей.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК4	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології
ЗК5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК6	Усвідомлення рівних можливостей та тендерних проблем
ЗК7	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
ЗК8	Здатність приймати обґрунтовані рішення
ЗК9	Здатність працювати в команді
ЗК10	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
ЗК12	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Спеціальні компетентності (СК):

СК1	Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій
СК2	Здатність здійснювати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності
СК3	Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ
СК4	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел

СК5	Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації
СК6	Здатність у межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів
СК7	Здатність у межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству.
СК8	Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань
СК9	Здатність надавати правоохоронні послуги
СК10	Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень
СК11	Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності
СК12	Здатність забезпечувати відповідно до посадових обов'язків охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності
СК13	Здатність застосовувати криміналістичну техніку, оперативно-технічні засоби, у тому числі при проведенні оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій
СК14	Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу
СК15	Здатність здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів і речовин, на які поширюється дозвільна система
СК16	Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури
СК17	Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом
СК18	Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення
СК19	Здатність здійснювати взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, у тому числі при усуненні потенційних та реальних загроз державному суверенітету та територіальній цілісності держави
СК20	Здатність аналізувати міграційні процеси, вживати заходів з метою запобігання та протидії торгівлі людьми, нелегальній міграції та іншим порушенням міграційного законодавства.
СК21	Здатність у межах своєї компетенції вживати заходів у сфері запобігання та протидії насильству щодо дітей та за їх участю

Результати навчання (РН):

РН1. Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

РН2. Вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань професійної діяльності.

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН5. Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами.

РН6. Знати і розуміти принципи добросовісності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН9. Використовувати інформаційно-комунікаційні системи та інші інформаційні ресурси, у тому числі ті, що мають технічний та криптографічний захист, поштовий зв'язок спеціального призначення, фельд'єгерський зв'язок, системи цифрового зв'язку суб'єктів сектору безпеки і оборони з метою виконання професійних завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН12. Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

РН13. Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

РН16. Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.

РН17. Використовувати методи та засоби забезпечення публічної (громадської) безпеки та порядку, протидії злочинності, дотримуватися прав і свобод людини і громадянина, здійснювати заходи щодо попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці держави.

PH18. Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційноаналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження.

PH19. Надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

PH20. Контролювати в межах повноважень стан дотримання фізичними та юридичними особами вимог дозвільної системи, правил дорожнього руху, а також Інших вимог законодавства у сфері правопорядку.

PH21. Організовувати та здійснювати заходи щодо дотримання режиму секретності та захисту інформації.

PH22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.

PH23. Здійснювати аналіз міграційної ситуації, виявляти порушення міграційного законодавства та застосовувати заходи щодо їх запобігання та протидії.

PH24. Здійснювати заходи у сфері ювенальної превенції та протидії насильству щодо дітей та за їх участю, використовувати ювенально орієнтовані підходи та практики.

IV. Організація виробничої практики

Етапи практики

	Етапи	Характеристика
1	Організаційно-установчий	<p>На цьому етапі здійснюється організаційна та методична підготовка здобувачів освіти до проходження практики.</p> <p>Проводиться установча (вступна) конференція з керівником практики від кафедри, під час якої здобувачі освіти ознайомлюються з метою, завданнями, змістом і очікуваними результатами практики.</p> <p><u>У межах етапу передбачено:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- ознайомлення з наказом (розпорядженням) направлення на практику та термінами здачі заліку з практиками;- ознайомлення з планом-графіком проходження практики;- ознайомлення з переліком запланованих баз практики (місцем розташування, адресами, доїздом);- обрання здобувачем освіти бази практики (за погодженням із керівником практики від кафедри);- ознайомлення із індивідуальними завданнями практики;- отримання та роз'яснення порядку ведення щоденника практики та оформлення письмового звіту з практики;- оформлення необхідної організаційно-розпорядчої документації;- проходження інструктажу з техніки безпеки та охорони праці (проводить керівник практики від кафедри).

2	Основний (аналітично-практичний)	<p><u>На цьому етапі передбачено:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - проходження інструктажу з техніки безпеки та охорони праці (проводить керівник практики бази практики); - ознайомлення з завданнями на базі практики; - ознайомлення з організаційною структурою, основними напрямками та формами діяльності правоохоронного органу; - ознайомлення з матеріально-технічним та інформаційним забезпеченням бази практики; - аналіз нормативно-правової бази, що регламентує діяльність бази практики; - вивчення посадових обов'язків, функцій і повноважень працівників правоохоронного органу; - аналіз практичної діяльності співробітників бази практики; - виконання індивідуальних завдань практики; - участь у підготовці службових матеріалів - застосування норм права під час аналізу типових ситуацій; - формування практичних навичок ділового спілкування; дотримання етичних стандартів; - засвоєння алгоритмів службових процедур; - аналіз типових проблем і ризиків у професійній діяльності; - опрацювання та узагальнення отриманої інформації; - систематичне ведення та заповнення щоденника практики.
3	Підсумково-аналітичний	<p>Цей етап передбачає узагальнення результатів проходження практики та їхнє науково-методичне осмислення.</p> <p><u>У межах етапу здійснюється:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - підготовка письмового звіту з практики; - отримання висновку керівника кафедри; - отримання відгуку керівника від бази практики про роботу здобувача на практиці подання письмового звіту та щоденника практики керівнику практики від кафедри; - проведення підсумкової конференції за результатами проходження практики з керівником практики від кафедри.
4	Заліково-оцінювальний етап	<p>Заліково-оцінювальний етап є завершальним етапом проходження практики.</p> <p><u>На цьому етапі передбачається:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - проведення заліку з практики під час якого комісія: заслуховує усний звіт здобувача освіти за результатами проходження практики; оцінює результати проходження практики на підставі поданого письмового звіту з практики, щоденника практики та відгуку керівників практики від кафедри та бази практики; - прийняття рішення комісією та виставлення підсумкової оцінки з практики. <p>Залік з практики проводиться у строки, визначені відповідним наказом (розпорядженням), але не пізніше ніж</p>

		протягом десяти календарних днів після завершення практики.
--	--	---

Бази практики

З визначеним для проходження виробничої практики переліком баз практики, з якими укладено чинні договори, здобувачі освіти ознайомлюються у межах організаційно-установчого етапу практики.

Вибір бази практики здійснюється здобувачем освіти самостійно з переліку баз практики, з якими ВНУ імені Лесі Українки має чинні договори про співпрацю.

Здобувачі освіти за спеціальністю «Правоохоронна діяльність», які офіційно працевлаштовані в правоохоронних органах, можуть проходити виробничу практику за місцем основного працевлаштування. Таке проходження практики допускається за умови наявності чинного договору (угоди) про співпрацю та організацію практичної підготовки між Волинським національним університетом імені Лесі Українки та відповідним правоохоронним органом (установою, підрозділом), який визначений базою практики.

Зарахування практики за місцем працевлаштування здійснюється на підставі підтвердження фактичного виконання здобувачем програми практики, індивідуальних завдань, ведення щоденника практики та подання відгуку (характеристики) керівника від бази практики у встановленому університетом порядку.

Керівництво практикою

Навчально-методичне керівництво та контроль за виконанням здобувачами освіти силябусу практики забезпечує керівник практики від кафедри.

Керівник практики від кафедри контролює перед початком практики підготовленість баз практики та прибуття здобувачів освіти на базу практики, проведення відповідних заходів;

- проводить інструктаж здобувачів освіти з охорони праці і техніки безпеки, контролює їх дотримання;
- забезпечує безпосереднє керівництво практикою здобувачів освіти на робочих місцях;
- веде облік присутності здобувачів освіти на робочих місцях під час практики;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед початком (від'їздом) здобувачів освіти на практику, надання здобувачам освіти необхідних документів (договір, направлення, щоденник, ін.).

До початку практики повідомляє здобувачів освіти про систему звітності з практики, а саме: подання щоденника практики із письмовим звітом з практики;

- перевіряє звітну документацію здобувачів освіти після завершення практики та у складі комісії приймає залік з практики, що є підсумковою оцінкою з практики здобувача освіти.

Керівник від бази практики разом з керівником (координатором) від закладу освіти:

- доводить до відома здобувачів освіти завдання практики, організовує і контролює її відповідність силябусу і графікам проведення практики;
- проводить інструктаж здобувачів освіти з охорони праці і техніки безпеки, контролює дотримання здобувачами освіти правил внутрішнього трудового розпорядку, техніки безпеки;
- спільно з керівником практики від кафедри організовує переміщення здобувачів освіти на робочих місцях;
- забезпечує безпосереднє керівництво практикою здобувачів освіти на робочих місцях;
- забезпечує необхідні умови на кожному робочому місці для оволодіння здобувачами освіти навичками, уміннями, знаннями відповідно до силябусу практики.

Вимоги до здобувачів освіти під час проходження практики.

Здобувачі вищої освіти при проходженні практики зобов'язані:

- повністю виконати завдання, передбачені силябусом (програмою) практики;

- виконувати на базі практики правила внутрішнього трудового розпорядку;
- вивчити і чітко дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за доручену роботу, її результати нарівні зі штатними працівниками;
- вести щоденник практики, іншу звітну документацію, передбачену силябусом (програмою) практики;
- подати керівнику практики письмовий звіт про виконання всіх завдань, передбачених силябусом (програмою);
- своєчасно скласти визначену у навчальному плані форму контролю з практики.

Вимоги до звітної документації щодо проходження практики.

Щоденник практики.

Щоденник практики є офіційним документом, що відображає активність і навчальні досягнення здобувача освіти під час практики та використовується для оцінювання практики, формування підсумкової оцінки з ОК «Виробнича практика».

Структура Щоденника практики та вимоги щодо його заповнення.

Щоденник практики складається з таких структурних елементів як :

1. Витяг із Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (наказ Міністерства освіти України №93 від 08.04.1993), з яким студент зобов'язаний ознайомитися.

2. Ідентифікаційні відомості про здобувача освіти.

3. Термін проходження практики (з ... по...)

4. Відомості про керівника практики від кафедри та його підпис.

5. Відомості про керівника практики від бази практики та його підпис.

6. Підпис декана факультету.

7. Інформацію про інструктаж з техніки безпеки: здобувач освіти підтверджує ознайомлення з порядком проходження практики та правилами техніки безпеки підписом. Інструктаж проводиться керівником практики від кафедри перед початком практики. У щоденнику також фіксується дата проходження здобувачем освіти інструктажу з техніки безпеки на базі практики та підтверджується підписом представника від бази практики. Здобувач освіти також підтверджує ознайомлення з порядком проходження практики та правилами техніки безпеки на базі практики власним підписом.

8. Зміст виконаної роботи (робочі записи під час практики): обов'язкові записи включають зазначення дати, та короткого обліку виконаних видів робіт на базі практики. Ведення записів є систематичним і регулярним, без пропусків, і є обов'язковим для оцінювання практики та підготовки письмового звіту як і усного представлення результатів проходження практики.

9. Висновок керівника практики від кафедри: після завершення практики керівник практики від кафедри формує висновок про роботу здобувача, що відображає активність, компетентності та результати виробничої практики. Цей висновок використовується при формуванні підсумкової оцінки за залік.

10. Відгук керівника від бази практики про роботу здобувача на практиці: після завершення практики керівник практики від бази практики формує висновок про роботу здобувача, що відображає активність, компетентності, результати виробничої практики. Цей висновок використовується при формуванні підсумкової оцінки за залік.

Вимоги до письмового Звіту про проходження практики. Письмовий звіт про проходження практики має містити такі основні структурні елементи як :

1. Загальна інформація про проходження практики: повна назва бази практики; місце її розташування (населений пункт, за можливості – структурний підрозділ); період проходження практики на кожній базі.

2. Характеристика бази практики: організаційно-правовий статус установи; структуру органу (підрозділи, їх підпорядкованість); основні функції та завдання; напрями

діяльності; нормативно-правові акти, які регулюють діяльність відповідного правоохоронного органу. Опис має бути змістовним, а не формальним, з розумінням ролі цього органу в системі правоохоронних органів України

3. Аналітична частина: звіт має містити опис-характеристику завдань, доручень, видів діяльності які здобувач освіти виконував на базі практики та власні висновки щодо діяльності бази практики; співвідношення теоретичних положень, вивчених під час навчання, з реальною практикою правоохоронної діяльності; виявлені особливості або проблемні аспекти (за наявності).

4. Загальні висновки: наприкінці звіту формулюються узагальнені результати проходження практики та її значення для професійного становлення.

V. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача освіти під час проходження виробничої практики є обов'язковою складовою її змісту та спрямована на поглиблення професійних знань, формування аналітичних умінь і розвиток здатності співвідносити теоретичні положення з практичною діяльністю правоохоронних органів.

Самостійна робота сприяє досягненню програмних результатів навчання, зокрема: розумінню історичного, соціального, економічного, технологічного й культурного контекстів розвитку правоохоронної діяльності (PH1); здатності до професійного застосування понятійного апарату права та правоохоронної діяльності (PH3); дотриманню принципів доброчесності та норм етичної поведінки у професійній сфері (PH6); здійсненню пошуку та аналізу актуальної інформації у сфері правоохоронної діяльності, формуванню навичок самоосвіти та професійного розвитку (PH14); розвитку комунікативних умінь у процесі підготовки та представлення результатів практики (PH2).

У межах самостійної роботи здобувач освіти здійснює:

- опрацювання нормативно-правових актів, що регламентують діяльність бази практики;
- аналіз організаційної структури, функцій і повноважень правоохоронного органу;
- вивчення посадових обов'язків працівників та особливостей реалізації ними професійних повноважень;
- аналіз практичної діяльності бази практики з урахуванням специфіки її завдань;
- опрацювання наукових, навчально-методичних та аналітичних джерел, офіційних матеріалів і публікацій, що висвітлюють сучасні підходи, інноваційні практики та актуальні виклики у сфері правоохоронної діяльності;
- узагальнення та систематизацію отриманої інформації;
- систематичне ведення та остаточне оформлення щоденника практики;
- підготовку письмового звіту з практики;
- узагальнення результатів проходження практики та підготовка до усного представлення результатів проходження практики.

VI. Політика оцінювання

Політика щодо академічної доброчесності

Вивчаючи цей ОК, здобувач освіти погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності, що передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/Polozhennya-pro-plagiat-gruden-24.pdf>, а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

У межах освітнього процесу використання технологій штучного інтелекту здійснюється з урахуванням Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти (Міністерство цифрової трансформації України, МОН України, 2025). <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf>

Політика викладача щодо студента

Відвідування усіх запланованих на кожному етапі практики заходів є важливою складовою успішного засвоєння ОК Виробнича практика та успішної здачі заліку.

Без поважних причин (хвороба, стажування) не допускається пропуск запланованих заходів. Не допускаються запізнення прибуття на базу практики.

VII. Підсумковий контроль

Підведення підсумків практики до Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (Протокол № 11 Вченої ради від 29.08.2024 р. https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/11/2024-%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83-1.pdf) передбачає створення та склад комісії для прийняття заліку і дату, до якої здобувач освіти повинен прозвітуватися про виконання завдань, поставлених у силабусі (програмі) практики.

Комісія приймає залік у терміни, що визначені наказом (розпорядженням) на практику (але не пізніше ніж протягом десяти днів після її закінчення за умови, що практика відбувається у межах семестру або протягом перших десяти днів семестру, який починається після закінчення практики).

Терміни заліку з практики до відома здобувачів освіти доводить керівник практики від кафедри на першому етапі практики під час установчої (вступної) конференції.

На залік з практики здобувач освіти має представити весь пакет документів, передбачених силабусом практики: щоденник практики, письмовий звіт про проходження практики.

Підсумкова залікова оцінка за ОК «Виробнича практика» включає такі основні складові оцінювання як:

- висновок керівника практики від кафедри про роботу здобувача на практиці,
- відгук керівника від бази практики про роботу здобувача на практиці,
- письмовий підсумковий звіт з практики,
- щоденник практики,
- усне представлення результатів проходження практики.

У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку здобувачу освіти надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту. За умови отримання незадовільної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії

здобувачу освіти пропонується повторно вивчення освітнього компонента (повторне проходження практики), або він відраховується з Університету.

VIII. Критерії та шкала оцінювання результатів практики

Складова оцінювання	Кількість балів	Деталізована шкала оцінювання
Висновок керівника практики від кафедри про роботу здобувача на практиці	0-15	<p>0 – практика не пройдена, відгук відсутній</p> <p>1-5 – пасивність, порушення дисципліни, завдання не виконані, або виконані частково</p> <p>6-8 – формальне відвідування баз практики, високий ступінь несамостійності; низький інтерес.</p> <p>9-11 – відповідальне ставлення, виконання основних завдань, дотримання дисципліни</p> <p>12-15 – високий рівень залученості до проходження практики, усвідомлене ставлення до виконання завдань, ініціативність, дотримання дисципліни, зацікавленість у професійній діяльності.</p>
Відгук керівника від бази практики про роботу здобувача на практиці	0-25	<p>0 – практика не пройдена (неявка здобувача освіти без поважних причин), відгук відсутній</p> <p>1-6 – систематичні запізнення, порушення графіку проходження практики, недотримання внутрішнього розпорядку, виконання доручень та завдань лише за постійного контролю керівника, фрагментарні знання. Труднощі у практичному застосуванні норм права .</p> <p>7-12 – поодинокі порушення дисципліни, несамостійність і у виконанні завдань, низький рівень ініціативності, фрагментарні знання та труднощі у практичному застосуванні норм права.</p> <p>13-19 – дотримання графіку практики, дисциплінованість, відповідальне ставлення. Належне виконання завдань, участь у службовій діяльності в межах встановлених керівником практики від бази практики. Достатність рівня професійних знань, умінь застосувати їх у типових ситуаціях. Дотримання службової етики та субординації.</p> <p>20-25 – дотримання графіку практики, дисциплінованість, відповідальне ставлення, ініціативність, високий ступінь самостійності. Високий рівень теоретичної підготовки та впевнене застосування знань і навичок у практичній діяльності. Професійної культури, коректа комунікація,</p>
Письмовий Звіт з практики	0-10	<p>0 – звіт відсутній;</p> <p>1-3 – звіт без структури та з порушенням формальних вимог щодо оформлення;</p> <p>4-6 – часткове порушення формальних вимог щодо оформлення; фрагментарна та неповна характеристика організаційної структури, функцій баз практики; нечіткі висновки.</p> <p>7-10 – структурований виклад інформації, містить організаційно-функціональну</p>

		характеристику бази практики, містить власні висновки щодо діяльності бази практики; співвідношення теоретичних положень, вивчених під час навчання, з реальною практикою правоохоронної діяльності; виявлені особливості або проблемні аспекти (за наявності). Оформлений відповідно до встановлених вимог.
Щоденник	0-10	0- щоденник не заповнений (не поданий) 1-5 – щоденник вівся нерегулярно, записи фрагментарні, формальні, неповні, наявні прояви неохайності (відсутність дат, логіки викладу, порушення вимог до оформлення) нерегулярні записи; 6-8 – щоденник ведено регулярно, наявні усі записи, однак, мають загально-описовий характер, без відображення специфіки діяльності бази практики; 9-10 – систематичне ведення щоденника протягом усього періоду практики, записи структуровані та змістовні, містять характеристику виконаних завдань та особливостей діяльності бази практики.
Усне представлення результатів проходження практики.	0-40	0 – здобувач освіти не з'явився на захист практики або відмовився від усного представлення результатів проходження практики; не володіє матеріалом, не може відповісти на запитання комісії; 1-9 – захист формальний, здобувач демонструє фрагментарні, несистемні знання про проходження практики, не орієнтується у завданнях практики, не може пояснити зміст виконаної діяльності, відповіді непослідовні або некоректні; 10-19 відповіді поверхневі, здобувач відтворює окремі факти без їх аналізу, має труднощі з поясненням практичного значення отриманого досвіду, слабо пов'язує практику з професійною підготовкою правоохоронця; 20-29 – здобувач достатньо впевнено презентує результати практики, правильно описує основні види діяльності, дає коректні відповіді на більшість запитань, проте аналіз обмежений, рефлексія власного досвіду часткова; 30-35 – захист практики змістовний і логічно структурований, здобувач демонструє розуміння специфіки бази практики, аналізує виконані завдання, робить узагальнення, аргументовано відповідає на запитання комісії, показує сформованість базових професійних компетентностей; 36-40 – під час захисту практики здобувач глибоко аналізує результати проходження практики, демонструє усвідомлення ролі правоохоронця, здатність до професійної рефлексії, самостійно формулює висновки та пропозиції, впевнено й аргументовано відповідає на всі запитання комісії.
Максимальна кількість балів	100	

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
82-89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75-81	Добре	C	загалом хороша робота
67-74	Задовільно	D	непогано
60-66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
0-59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

90–100 балів – здобувач освіти сумлінно відвідував базу практики, неухильно дотримувався службової дисципліни та правил внутрішнього розпорядку; проявляв високу відповідальність під час виконання всіх завдань практики; демонстрував стійкий інтерес і зацікавленість у професії правоохоронця. Демонстрував високий рівень сформованості базових професійних умінь, вміло застосовує теоретичні знання на практиці. Високий рівень самостійності, коректно виконував всі доручення. Щоденник практики та звіт оформлені бездоганно, акуратно та відповідно до встановлених вимог. Письмовий звіт структурований, містить логічний виклад матеріалу, відображає характеристику бази практики, її організаційне, функціональне та матеріально-технічне забезпечення. Під час захисту практики здобувач освіти дає впевнену, аргументовану усну відповідь, яка демонструє поєднання теоретичних знань із практичним аналізом діяльності бази практики, демонструє професійне мислення та елементи усвідомленої професійної рефлексії.

82–89 балів – здобувач освіти регулярно відвідував практику, дотримувався дисципліни, відповідально ставився до виконання завдань, проявляв інтерес до майбутньої професійної діяльності. Відповідально виконував поставлені завдання. Демонстрував добрий рівень сформованості базових професійних умінь та застосування теоретичних знань під час виконання практичних доручень. Щоденник та звіт практики оформлені відповідно до вимог, можливі незначні неточності, що не впливають на загальну якість роботи. Усна відповідь під час захисту є повною та змістовною, демонструє розуміння функцій і організації бази практики, однак може містити окремі недостатньо аргументовані положення або поверхневі елементи аналізу.

75–81 бал – здобувач освіти в основному дотримувався вимог щодо дисципліни, відвідування та виконання завдання практики, проявляв інтерес до майбутньої професійної діяльності. Демонстрував достатній рівень сформованості базових професійних умінь та застосування теоретичних знань під час виконання практичних доручень. Щоденник і звіт практики заповнені з окремими недоліками у структурі або змісті. Під час захисту практики усна відповідь носить загальний характер, демонструє базове розуміння діяльності бази практики та зв'язку між теорією і практикою, однак аналіз є недостатньо системним і глибоким.

67–74 бали – здобувач освіти відвідував практику з нестійким дотриманням вимог щодо відвідування та службової дисципліни; завдання практики виконував переважно формально, без достатньої самостійності та ініціативності. Сформовані професійні компетентності мають обмежений характер. Застосування теоретичних знань у практичній

діяльності є непослідовним, аналіз професійних ситуацій – поверхневим. Щоденник та звіт оформлені з помітними недоліками, пропусками, недотримання охайності. Під час усного представлення результатів проходження практики демонструє часткове розуміння функцій та процедур діяльності бази практики, не здатен повною мірою обґрунтувати власні висновки та здійснити цілісний аналіз набутого практичного досвіду.

60–66 балів – здобувач виконав програму виробничої практики на мінімально-достатньому рівні; відвідування було нерегулярним, мали місце порушення службової дисципліни, завдання практики виконував формально, без вникання та розуміння суті.. Здобувач освіти має фрагментарне уявлення про зміст і завдання як самої практики так і бази практики. Щоденник і звіт практики заповнені формально, з численними порушеннями вимог. Під час захисту практики усна відповідь є неповною, не демонструє розуміння зв'язку між теорією і практичною діяльністю правоохоронних органів.

1–59 балів – здобувач освіти не виконав вимоги програми практики; відвідування та дисципліна є незадовільними. Щоденник та звіт практики відсутні або оформлені з грубими порушеннями. Під час захисту практики здобувач освіти не може пояснити особливості діяльності бази практики, не демонструє розуміння професійних функцій та не здійснює елементарного аналізу отриманого практичного досвіду.

ІХ. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Методичні рекомендації з організації та проходження навчальної практики для здобувачів вищої освіти 1-го курсу спеціальності 262 – «Правоохоронна діяльність» / укл.: С. К. Бостан, О. Ю. Шиян. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2023. 48 с.

2. Висоцький В. М., Хатнюк Ю. А. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. / Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 219 с.

3. Городовенко В.В., Макаренко О.Л. Судові правоохоронні органи України : навч. посіб. для студентів освіт.-кваліфікац. рівня «бакалавр» напряму підгот. «Правознавство». Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 194 с.

4. Європейські стандарти прокурорської діяльності у кримінальному провадженні : навч. посіб. / І.М. Козьяков [та ін.] ; [за заг. ред. І.М. Козьякова]. Нац. акад. прокуратури України, 2015. 227 с.

5. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України: підручник / С. М. Гусаров та ін. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 507 с.

6. Судові та правоохоронні органи України : підручник / В. В. Дараган та ін. Дніпро: ДДУВС, 2021. 399 с

7. Судові та правоохоронні органи України : підручник / А.В. Хрідочкін та ін. Дніпро: Ун-т мит. справи та фінансів, 2022. 291 с.

Допоміжна

8. Бодрова І.І., Лялюк О.Ю. Інститут муніципальної поліції в умовах децентралізації державної влади в Україні : питання визначення правового статусу та організації діяльності : [наук. доп.] ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування. Харків : Юрайт, 2015. 127 с.

9. Драгомирецька Л.С. Поняття та основи прокурорського самоврядування в Україні. Право.ua. 2015. № 1. С. 132–138.

10. Європейські стандарти прокурорської діяльності у кримінальному провадженні : навч. посіб. / І.М. Козьяков [та ін.] ; [за заг. ред. І.М. Козьякова] ; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2015. 227 с.

11. Зарубіжний досвід створення та діяльності спеціальних антикорупційних органів : наук.-практ. посіб. / З.А. Загіней та ін. ; Ген.прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. Київ : Нац. акад.прокуратури України, 2015. 313 с.

12. Курко М.Н., Біленчук П.Д., Ярмолук А.А. Поліція України(національна поліція): історіографія створення, стан законодавчого і ресурсного забезпечення та перспективи розвитку. Право.ua. 2015. № 1. С. 21–28.

13. Організація професійної діяльності юриста: теорія і практика /: Пер. з 2-го англ. вид. / Ф. Бойл, Д. Каппс, Ф. Плауден, К. Сендфорд [наук. ред. пер. В.І. Андрейцев. К.: Знання, 2006. 478 с.

14. Остафійчук Г. Прокурорський нагляд і контроль у досудовому розслідуванні. Юридичний вісник. 2015. № 1. С. 153–157. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urid_2015_1_29

15. Приватне життя і поліція. Концептуальні підходи. Теорія та практика. Авторський колектив / Відп. редактор: Ю.І. Римаренко. К.: КНТ, 2006. 740 с.

16. Прокурорське самоврядування : монографія / І.М. Козьяков та ін. ; Ген.прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. Київ : Нац. акад.прокуратури України, 2014. 66 с.

17. Ремескова Ю.О. Судова влада в системі поділу влади : монографія /Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2014. 191 с.

18. Судова влада: монографія / [І.Є.Марочкін та ін.]; за заг. ред. проф.І.Є.Марочкіна ; Нац. акад. прав. наук України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2015. 790 с.

19. Судова влада в Україні: історичні витоки, закономірності, особливості розвитку: [монографія] / [В.С.Бігун та ін.]. Київ : Наукова думка, 2014. 501 с.

20. Цибуляк-Кустевич А. Роль судді в процедурах примирення та медіації(порівняльно-правове дослідження). Evropsky politicky a pravni diskurz. 2015. Vol. 2, Iss. 2. С.282–293. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evrpol_2015_2_2_45

Інформаційні ресурси

21. Офіційний веб-портал «Судова влада України». URL: <https://court.gov.ua/>

22. Національна асоціація адвокатів України. URL: <https://unba.org.ua/>

23. Генеральна прокуратура України. URL: <https://www.gp.gov.ua/>

24. Міністерство внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>

25. Національна поліція України. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/contacts/nationalpolice-ukraine>

26. Служба безпеки України. URL: <https://ssu.gov.ua/>

27. Державна прикордонна служба України. URL: <https://dpsu.gov.ua/>

28. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <https://dsns.gov.ua/>

29. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>

30. Державна виконавча служба України. URL: <https://minjust.gov.ua/ddvs>

31. Державна кримінально-виконавча служба України. URL: <https://minjust.gov.ua/dkvs>